

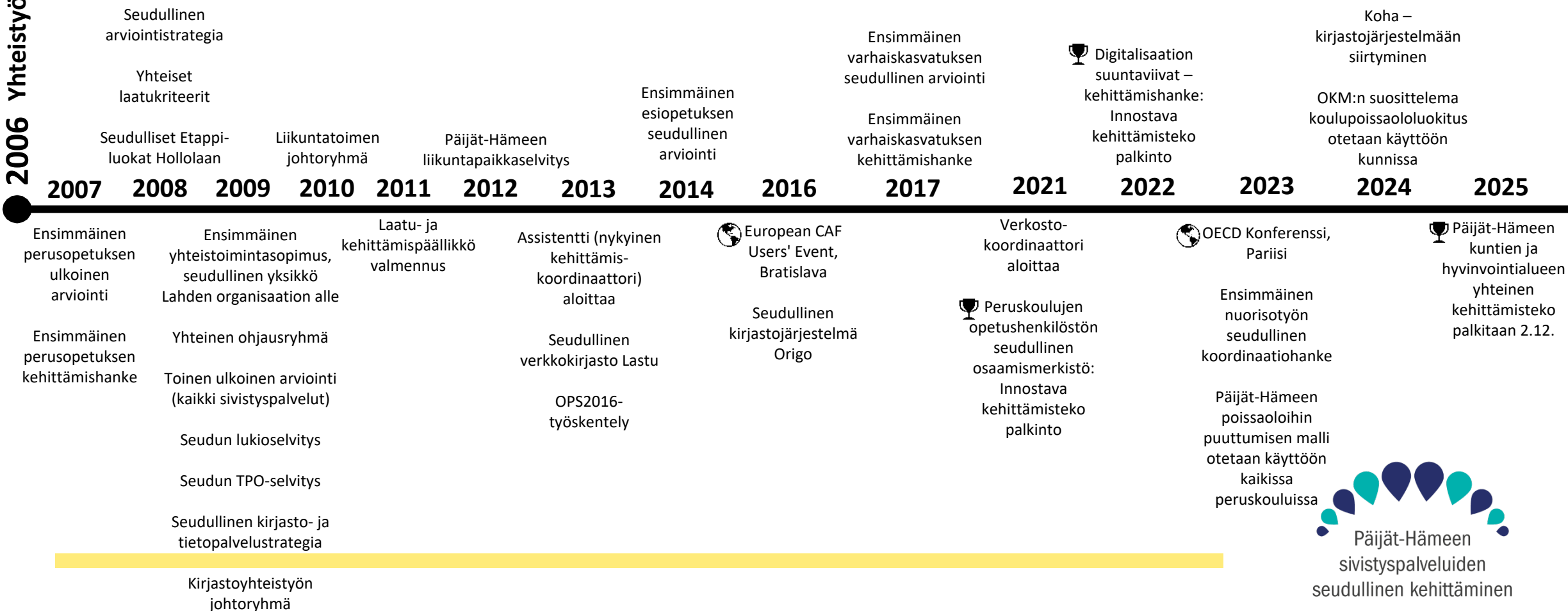
**Sivistyspalveluiden seudullinen yhteistyö Päijät-Hämeessä
Sivistyslautakunta 18.11.25**

Seudullisen yhteistyön toimintaperiaatteet

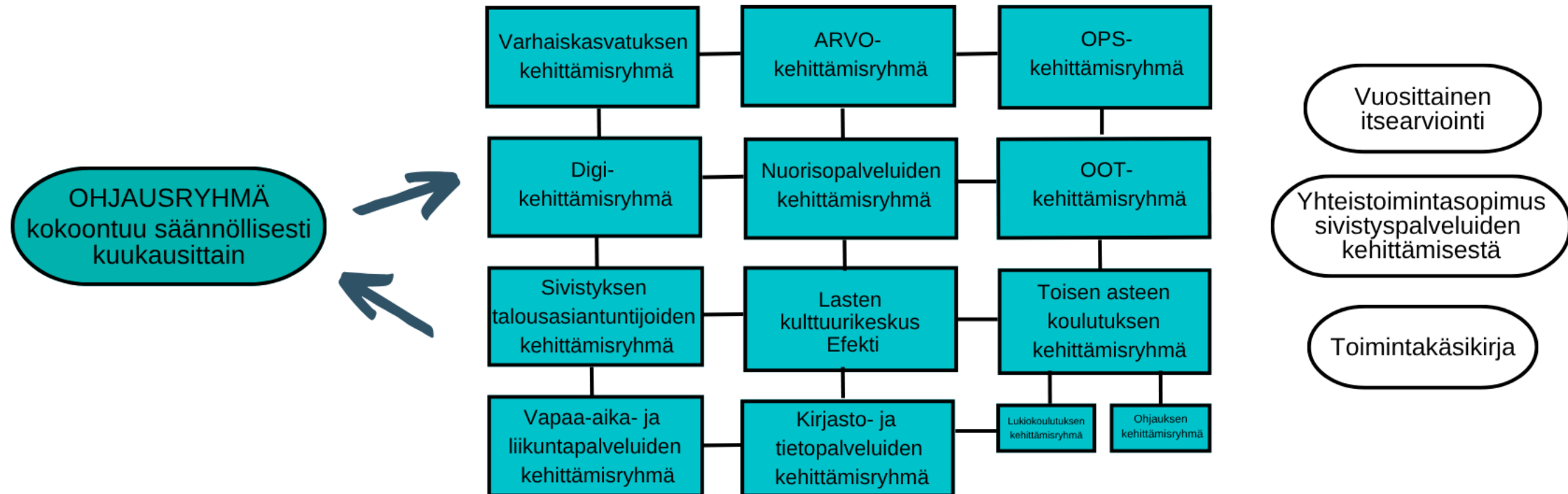
- Seudullinen yhteistyö on alkanut vuonna 2006 Lahden kaupunkiseudun seutuhallinnosta ja jatkunut vuodesta 2009 alkaen yhteistoimintasopimusten muodossa.
- Kunnat osallistuvat kustannuksiin asukasmääränsä suhteessa vuosittain laadittavan talousarvion mukaan.
- Yhteistoimintaa koordinoi Lahden kaupungin sivistyksen palvelualueen seudullisen kehittämisen yksikkö, jossa työskentelee kolme vakinaista henkilöä ja vaihteleva määrä projektikoordinaattoreita. Kehittämispäällikkö toimii suoraan Lahden sivistysjohtajan alaisuudessa.
- Toimintaa ohjaa kuukausittain kokoontuva kuntien sivistysjohtajista koostuva ohjausryhmä.
- Sivistyspalveluiden eri sektoreilla toimii kehittämisryhmiä, joissa on edustus kaikista yhteistoimintakunnista.
- Toimintaa kehitetään myös kehittämishankerahoituksen avulla.
- Ohjausryhmä toteuttaa kehittämisryhmien puheenjohtajien kanssa toimintansa itsearviointin vuosittain, jonka pohjalta hyväksytään seuraavan vuoden toimintasuunnitelma.
- Toiminnasta laaditaan vuosittain toimintakertomus.
- Säännöllinen yhteistyö Päijät-Hämeen hyvinvointialueen kanssa on keskeisessä asemassa.
- Ohjausryhmä tapaa kuntien valio- ja lautakuntien edustajia vuosittain.

Poimintoja yhteistoiminnasta

2006 Yhteistyö alkaa

Sivistyspalveluiden seudullinen kehittämisverkosto Päijät-Hämeessä

Seudullinen kehittämisyksikkö

Henkilöstö: kehittämispäällikkö, kehittämiskoordinaattori ja verkostokoordinaattori. Lisäksi määräaikaista projektikoordinaattoreita kulloinkin käynnissä olevien kehittämishankkeiden mukaisesti.

Yhteisiä seudullisia kehittämishankkeita

- Rahoittajina aluehallintovirasto, Opetushallitus sekä opetus- ja kulttuuriministeriö. Yhteistyötä mm. myös Kuntaliiton ja FCG:n kanssa.
- Kehittämishankkeet haetaan, hallinnoidaan ja koordinoidaan seudullisen kehittämisen yksiköstä.

Taloudelliset hyödyt

- Yhteinen hankerahoitus vähentää yksittäisen kunnan kustannuksia.
- Mahdollistaa laajempien ja vaikuttavampien hankkeiden toteuttamisen.

Resurssien ja osaamisen jakaminen

- Kunnat hyötyvät toistensa asiantuntijuudesta ja kokemuksista.
- Vähentää päällekkäistä työtä ja nopeuttaa kehittämistä.

Yhtenäiset toimintamallit

- Luodaan yhteisiä käytäntöjä varhaiskasvatukseen, opetukseen ja nuorisotyöhön.
- Parantaa palveluiden laatua ja yhdenvertaisuutta koko alueella.

Yhteisiä seudullisia kehittämishankkeita

Vaikuttavuuden kasvu

- Suurempi hankekokonaisuus tuo näkyvyyttä ja lisää rahoittajien kiinnostusta.
- Mahdollistaa innovatiivisia ratkaisuja, joita yksittäinen kunta ei välttämättä voisi toteuttaa.

Verkostoituminen ja yhteistyön vahvistuminen

- Lisää kuntien välistä luottamusta ja yhteistyökykyä.
- Rakentaa pysyviä kehittämisverkostoja.

Ennakoiva kehittäminen

- Yhteinen tiedonkeruu ja analyysi auttavat reagoimaan väestömuutoksiin ja uusiin tarpeisiin.
- Tukee strategista suunnittelua pitkällä aikavälillä.
- Lisätietoa seudullisista hankkeista <https://peda.net/alueet/paijathame>

Seudullisia kehittämishankkeita varhaiskasvatuksessa vuodesta 2017 alkaen

Varhaiskasvatuksen
pedagogisen
toimintakulttuurin
kehittäminen 2017-2018

Mun Päiväkotini –
päijäthämäläiset lapset
oppimisympäristöjen
innovoijina 2017-2019

Hyvinvointia edistävät
oppimisympäristöt
NÄKYVÄKSI 2019-2021

KAIKKI MUKAAN! Oppimisen
tuen ja inklusion
kehittäminen
varhaiskasvatuksessa
2021-2023

Valssin liittäminen osaksi
Päijät-Hämeen kahdeksan
kunnan arviointiprosesseja
ja Valssin käyttöönoton
tukeminen kunnissa 2023-
2024

Seikkaillen Päijät-Hämeessä
– osallisuutta ja digitaitoja
pelillisesti 2023-2024

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

Vuosina 2016-2023 saatu avustusta
yhteensä 759 308 euroa.

Päijät-Hämeen
sivistyspalveluiden
seudullinen kehittäminen

Seudullisia kehittämishankkeita esi- ja perusopetuksessa sekä nuorisopalveluissa vuodesta 2014 alkaen

Pedagogisten opettajien ICT-ohjaus 2014-2016

Tutoropettajatoiminnan kehittäminen ja vakiinnuttaminen alueellisesti 2017-2022

Meidän koulu on #paraskoulu 2019-2020

Kielten tutoropettajatoiminnan kehittäminen 2019-2021

Kielten opetuksen ja pedagogisen osaamisen kehittäminen esi- ja perusopetuksessa (Kieliporeita eskareille) 2019-2022

Innovatiivisten oppimisympäristöjen edistäminen esi- ja perusopetuksessa (Digitalisaation suuntaviivat 1 ja 2) 2020-2024

Oppimisen tuen ja inklusion kehittäminen esi- ja perusopetuksessa 2020-2022

Perusopetuksen sitouttavan kouluyhteistyön pilotointi ja 2. vaihe 2021-2024

Perusopetuksen oppilaanohjauksen kehittäminen 2021-2023

"Koululashuone vahvistaminen Päijät-Hämeessä" - kouluun kiinnittymisen ja poissaoloihin puuttumisen alueellinen koordinaattoritoiminta 2023-2025

Verkostoperuskoulu-hanke 2023-2024 (Kuntaliitto)

Nuorisoalan alueellinen ja paikallinen kehittäminen 2024-2025

"Turvallinen koulupäivä Päijät-Hämeessä" – kiusaamisen ja väkivallan ehkäisy ja niihin puuttuminen perusopetuksessa 2025-2027

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

Vuosina 2014-2025
saatu avustusta
yhteensä

1 796 347 euroa.

Päijät-Hämeen
sivistyspalveluiden
seudullinen kehittäminen

Opetustoimen ja varhaiskasvatuksen henkilöstökoulutusta

Johtaja luotsina 2017-2018

Resilienssiä työyhteisöön!
2019-2021

Vuosina 2017-2021 saatu avustusta
yhteensä 289 911 euroa.

TUTKA, opetustoimen
henkilöstökoulutus lapsiin ja
nuoriin kohdistuvien
seksuaalirikosten
ehkäisemiseksi ja
vähentämiseksi 2019-2020
(LAB-ammattikorkeakoulu
hallinnoi)

Esimerkkejä seudullisesta yhteistyöstä palveluiden järjestämisessä

VARHAISKASVATUS

- Varhaiskasvatuksen lääkehoitosuunnitelma ja lääkehoidon osaamisen varmistaminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa
- Henkilöstön saatavuuteen ja riittävyteen vaikuttaminen: yhteistyö LAB ammattikorkeakoulun kanssa lastenhoitajien kouluttamiseksi varhaiskasvatuksen sosionomeiksi ja yhteistyö Jyväskylän avoimen yliopiston kanssa kohti varhaiskasvatuksen kandidaatin tutkintoa.
- Varhaiskasvatuksen seudullinen arviointi

ESI- JA PERUSOPETUS

- Yhteinen poissaoloihin puuttumisen malli ja poissaololuokitus perusopetuksessa
- Yhteinen koulujen lukuvuosisuunnitelmarunko
- Seudulliset työ- ja loma-ajat
- Seudulliset koulukuljetusperiaatteet
- Yhteinen esi- ja perusopetuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaopas
- Yhteinen perusopetuksen oppilaanohjauksen ohjaussuunnitelma
- Esi- ja perusopetuksen seudullinen arviointi
- Päijät-Hämeen kuntien väliset yhteiset sopimusmallit kustannustenjaosta oppilaiden käydessä koulua toisen kunnan alueella

NUORISOPALVELUT

- Päijät-Hämeen nuorisotyön perussuunnitelma (NUPS)
- Nuorisotyön dokumentaatiojärjestelmä nuoDon seudulliset suositukset

KIRJASTOPALVELUT

- Seudullinen verkkokirjasto Lastu
- Päijät-Hämeen tietokannat yhdistettiin Lahden tietokantaan
- Yhteiset kirjastokuljetukset, varausjonot ja kokoelman yhteiskäyttö
- Yhteinen kirjastojärjestelmä Origo
- Aurora-kirjastojärjestelmä, asiakastiedot yhdistettiin
- Nykyinen Lastu-verkkokirjasto Finnaan
- Verkkokirjaston yhteinen chat-palvelu asiakkaille
- Suomen yleisten kirjastojen yhdessä luomaan avoimen lähdekoodin Koha-kirjastojärjestelmään siirtyminen

Seudullinen yhteistoiminta 2026-2029

VISIO

Päijät-Häme on sivistyksen ja elinvoiman edelläkävijä, jossa hyvinvointi ja saavutettavat palvelut rakentuvat yhteistyöllä.

PAINOPISTEALUEET

- **Palveluiden yhteiskehittäminen ja verkostoyhteistyö**
- **Lasten ja nuorten hyvinvointi**
- **Tiedolla johtaminen ja laadunhallinta**

ARVOT

Yhdessä

Laadukkaasti

Vaikuttavasti

Päijät-Hämeen
sivistyspalveluiden
seudullinen kehittäminen

Yhteistoiminnan tarkoitus ja tavoitteet

Tarkoitus

- Vahvistaa Päijät-Hämeen kuntien välistä yhteistyötä sivistyspalveluissa.
- Kehittää rakenteita, toimintatapoja ja palveluprosesseja koko alueella.
- Turvata palveluiden yhtäläinen laatu ja saatavuus kaikissa kunnissa, riippumatta koosta tai resursseista.

Tavoitteet

- Asiakaslähtöisyys: palvelut vastaavat kuntalaisten tarpeisiin.
- Kustannustehokkuus ja vaikuttavuus: yhteistyö tuo taloudellisia ja toiminnallisia hyötyjä.
- Yhdenvertaisuus: tasapuoliset palvelut väestörakenteen muuttuessa.
- Yhteiset toimintamallit: erityisesti lapsiperheiden hyvinvoinnin tukemiseksi.
- Ennakoiva kehittäminen: verkosto toimii osaamista jakavana alustana.
- Laaja yhteistyö: hyvinvointialueen, kolmannen sektorin ja muiden verkostojen kanssa.
- Avoin ja ajantasainen viestintä tukee tavoitteiden saavuttamista.

Skidialogi ja seudullinen digikehittäminen palkittiin Kuntatyö2030-gaalassa

Kuntatyö2030 -gaalassa palkittiin innostavia ja vaikuttavia kehittämistehtäviä eri puolilta Suomea. Lahdesta palkittiin lapsille ja nuorille suunnattu rakentavan keskustelun työkalu Skidialogi sekä digitalisaation seudullista osaamista edistävät suunta-aiheet.

"Eniten huolestuttavat nuoret, jotka käyvät koulussa todella harvoin" – Päijät-Hämeessä käyttöön uusi malli poissaolojen seurantaan

Asiantuntijat vanhemmille: Olkaa rehellisiä lapsen poissaoloista

Avoimuuden avulla lapselle saadaan apua.

Ylen aamussa vierailleet asiantuntijat sanovat, että vanhemman ei kannata merkata lapsen luvaton poissaoloa luvalliseksi.

Päijät-Häme puuttuu koulupoissaoloihin ennaltaehkäisyllä

Tarkoitus on korostaa turvallisen koulun ja luokan merkitystä. Poissaoloihin halutaan puuttua varhain ja tarjota myös yksilöllistä tukea.

8.12.2021 klo 13:47 | UUTISET

Peruskoulujen opetushenkilöstön seudullinen osaamismerkistö palkittiin Kuntatyögaalassa2030

Kuntatyögaalassa2030 palkittiin Suomen kekseliäimmät kunnat ja innostavimmat kehittämistehtävät. Opetuksen ja kasvatuksen kategoriassa palkittiin Päijät-Hämeen peruskoulujen opetushenkilöstön käyttöön kehitetty laaja-alaisen osaamisen osaamismerkistö. Koko aineisto on koottu seudullisen tutorverkoston yhteiselle verkkosivustolle, joka on saanut nimen Seitsemän sisarusta. Osaamismerkistön on luonut Päijät-Hämeen kuntien tutoropettajaverkosto.

Koululaiselle saattaa kertyä yli 80 tuntia sairauspoissaoloja vuodessa – Haasteellista puuttua, sanoo asiantuntija

Lahtelaiskoulun rehtorin mukaan ei ole aina helppo selvittää, onko kyseessä sairaudesta johtuva poissaolo vai luvaton poissaolo.

OPETUS JA KULTTUURI →

Päijät-Hämeen peruskoululaisten poissaoloihin puututaan yhteisellä mallilla

Pekka Moliis

1.9.2023 klo 14:12

Lapset ovat oman ympäristönsä asiantuntijoita

Mun päiväkotini: Päijät-Hämeen kuntien yhteisessä hankkeessa etsitään keinoja muokata päiväkodeista paremmin leikkiin ja liikuntaan kannustavia.

[illegible]

Mun Päiväkoti – päiväjähmäläiset lapset oppimisympäristöjen innovoijina

Oppilaanohjauksen
kehittämissryhmä

**Päijät-Hämeen
perusopetuksen
seudullinen
ohjaussuunnitelma**

2023

Päijät-Hämeen
sivistyspalveluiden
seudullinen kehittäminen

Lisätietoja:

Raisa Kujala

raisa.kujala@lahti.fi

044 716 1734